ΚΩΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Ἀριθμὸς 39 — Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Αὐγούστου 1899.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΑ

Ἐάν ποτε σᾶς συμβῇ νὰ προσκληθῆτε εἰς εὔθυμον ἑσπερίδα καὶ μεταβαίνοντες μάθετε ὅτι πρόκειται νὰ συνοδεύσετε τὴν ἐκφορὰν τῆς οἰκοδεσποίνης ἥτις σᾶς προσεκάλεσε, εἰς τὴν τελευταίαν της κατοικίαν, δὲν θὰ αἰσθανθῆτε ἀναμφιβόλως περισσοτέραν ἀπογοήτευσιν ἀφ' ὅσην ἠσθάνθην ἐγὼ μεταβὰς προχθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ θέατρον τῆς Ὁμονοίας διὰ ν' ἀπολαύσω ὀλίγην Ζανταράς.

Ἔναυλα ἀκόμη ἦταν εἰς τὰ ὦτα μου τὰ τόσον εὔθυμα καὶ πεταχτὰ ᾄσματά της τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν μὲ τὰ σκανδαλώδη ὑπονοούμενά των, τὰ ὁποῖα ὑπεγράμμιζε τρόπον τινὰ μ' ἕνα τσακπίνικον μορφασμὸν ἡ γόησσα λαΐς μὲ τὸ λιγυρὸν σῶμα, τὸ ἐλισσόμενον τώρα εἰς σπείρας ὄφεως καὶ τώρα παλλόμενον ὅλον εἰς ἄσεμνον κόρδακα καπηλείου διὰ νὰ μεταπέσῃ εἰς κυματισμοὺς ἠρέμους, πλήρεις ἡδυπαθείας μὲ τὸ βλέμμα χαῦνον καὶ ἀπλανὲς εἰς τὸ κενόν, ἐνῷ τὸ ἀκροατήριον ὅλον ἐκνευρισμένον, ποτισμένον χασίς, ἀσθμαῖνον καὶ ῥρικιῶν ἐκ πόθου, μόλις εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐγείρῃ τὰς χεῖρας διὰ νὰ χειροκροτήσῃ, ὄχι πλέον τὴν ᾄδουσαν, ἀλλὰ τὴν ἐξαλλον κραυγὴν μόρτη, τὴν συνοδεύουσαν τὴν πτῶσιν τῆς αὐλαίας μὲ ἕνα :

— Ἄς πάῃ καὶ τὸ παληάμπελο !

Καὶ ὡς ἂν ἡ γοητεία ἐλύετο μὲ τὸ ξεθωριασμένον ἐκεῖνο ράκος τὸ ὁποῖον ἀπέκρυπτε τὴν μάγισσαν, καὶ ὡς ἂν οἱ ἀτμοὶ τοῦ χασίς τὸ ὁποῖον τοὺς ἐπότιζε διεσκεδάζοντο πρὸς στιγμήν, ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τὸ τόσον ἀνόμοιον εἰς κοινωνικὴν θέσιν, εἰς ἀνατροφήν, εἰς πλοῦτον, ἀνένηφε διὰ μιᾶς, βροντώδη μπὶς καὶ δαιμονιώδης θόρυβος καὶ καταρράκτης χειροκροτημάτων, Νιαγάρας ὅλος βοῆς ἀνήρχετο ὑπὸ τὸ θαμβὸν φῶς τῶν ὀλίγων καπνιζόντων φανῶν καὶ ἔξεχείλιζεν ἀπὸ τὸν χαμηλὸν μανδρότοιχον κατακλύζων ὅλην τὴν εὐρεῖαν ἔκτασιν, ὑπὲρ τὸ ἀπέναντι θέατρον τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸ ὀλιπλανὸν τῶν Μουσῶν, ὅπου ἡ παράστασις διεκόπτετο ἐπί τινας στιγμάς.

Καὶ ἔβλεπες ἐκεῖ τὸν νεκροθάπτην παρὰ τὸν Τραπεζίτην καὶ τὸν μανάβην παρὰ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου ἀδελφωμένους ἐν ἀπολαύσει καὶ ἐξ ἴσου τρυφεραινομένους εἰς τὴν ἀφήγησιν τῆς ἐπιχειρηματολογίας τοῦ Δημάρχου τοῦ Ποντάλου πρὸς σαγήνευσιν τῆς ἀπονηρεύτου κορασίδος τὴν ὁποίαν ὑπεκρίνετο ἡ Ζανταράς, συστρέφουσα εἰς τὰ δάκτυλα τὴν ποδιά της ἐν σεμνότητι παρθένου δραπετευσάσης ἀπο μοναστήριον.

Παρῆλθον ἀρκετὰ ἔτη. Ἡ Ζανταρὰς εἶχε γείνει ἄφαντος.

Ἐλέγετο ὅτι εὑρίσκετο εἰς Κωνσταντινούπολιν ξετρελλαίνουσα καὶ πάλιν κόσμον καὶ κοσμάκην ἡ γόησσα. Ἐλέγετο μάλιστα ὅτι πασσᾶς τις τὴν εἶχεν ἀπαγάγει διὰ τῆς βίας καὶ κλείσει εἰς τὸ χαρέμιόν του. Ἔπειτα ἐλησμονήθη.

Ὁπότε αἴφνης ἕνα χειμῶνα ἐξαναφάνη καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Cran Club παρὰ τὰ Χαυτεῖα.

Οἱ Ἀθηναῖοι προσέτρεξαν μὲ τὸν αὐτὸν θαυμασμόν. Ἀλλ' ἡ Σειρὴν τῆς ἄλλοτε εἶχεν ὑποστῆ κάποιαν μεταμόρφωσιν. Αἱ κινήσεις της εἶχον γείνει βαρύτεραι, οἱ ἀκκισμοί της ἀσεμνότεροι, ἡ φωνή της βραγχνή. Νύκτες ὀργίων καὶ ἡμέραι σκιεραὶ ὑπὸ τὸ ἡμίφως κλειστῶν παραπετασμάτων ἐφαίνοντο ὅτι εἶχον περάσει ἀπὸ ἐπάνω της καὶ τὸ γόητρόν της εἶχεν ἀμβλυνθῆ, σωζόμενον τόσον μόλις ὅσον ἤρκει διὰ νὰ μὴ προκαλῇ τὴν ἀηδίαν τοῦ ξεσχισμένου.

Ἔσυρεν ἐν τούτοις καὶ πάλιν ὀπίσω της, ἐξενεύρισε τὴν φορὰν αὐτὴν ἐν κραιπάλῃ τὴν χρυσῆν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νεολαίαν, καὶ ἔπειτα πάλιν ἐξηφανίσθη.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ἐλησμονήθη ταχύτερον.

Ἕως ὅτου μίαν καλὴν πρωΐαν πηχυαῖα προγράμ-

Ὁ Δρεῦφους ἀπολογούμενος ἐνώπιον τοῦ Στρατοδικείου.

ματα φέροντα ἐν ἀκατανοήτῳ, ἐν παρὰ φύσιν σχεδὸν συζεύξει, τὰ ὀνόματα αὐτῆς καὶ τοῦ Μάϊφαρτ, τοῦ θαλεροῦ ποιὴν ἐμπόρου κομψοτεχνημάτων, ἀνήγγελλον εἰς τοὺς ἐκπλήκτους Ἀθηναίους ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ ἀστέρες ἔμελλον νὰ ἐμφανισθῶσιν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου Ὀρφανίδου.

Θεέ μου, τί κόσμος τὴν ἐσπέραν ἐκείνην! Ἡ τιμὴ τῶν καθισμάτων ἔφθασεν εἰς ἀπίστευτα ὕψη.

Καὶ ὁ ἐπίλογος τῆς παραστάσεως ἐκείνης ὑπῆρξε γενικὸν μαξιλάρωμα, εἶδος παμμαξιλαρώματος ὁποῖον οὐδέποτε εἶδον οὔτε θὰ ἴδωσιν οἱ μὴ παρευρεθέντες κατὰ τὴν ἑσπερίδα ἐκείνην. Τὰ μικρὰ ἐκεῖνα τετράγωνα καὶ ἀχρυρογεμῆ πανία εἶχον ἐμψυχωθῆ, ἔλεγες, εἶχον ζωντανεύσει καὶ ἐκάλυπτον ἱπτάμενα ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ θεάτρου, ἐπιπίπτοντα ὡς κοπάδι γλάρων ἐπὶ τοῦ προσκηνίου καὶ πάλιν ἐπαναστρέφοντα ἐν αἰθερίᾳ πτήσει εἰς τὰ ὀπίσω.

Καὶ ἡ λήθη ἐκάλυψε καὶ πάλιν τὸ ὄνομα τῆς Ζανταρᾶς. Ἐγνώσθη μόνον μετά τινα καιρὸν ὅτι ἔγεννεν ἰδιοκτήτρια μιᾶς οἰκίας ἐν Φαλήρῳ.

Προχθὲς εἶδον καὶ πάλιν τὸ ὄνομά της εἰς τὸ θεατρικὸν πρόγραμμα τῆς Ὀμονοίας. Καὶ ἐπῆγα.

Ἡ συλφὶς τῆς ἄλλοτε δὲν μετεβλήθη εἰς ὄγκον ἄμορφον σαρκός, ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς τὰς γυναῖκας τῆς ἡλικίας της. Εἶνε, καθ' ὅσον ἠμπόρεσα νὰ διακρίνω, τὸ αὐτὸ σύμμετρον σῶμα, ἀλλ' ἄκαμπτον, εἶδος στήλης κοκκίνων περιβεβλημένης φορέματα τὴν ὁποίαν κάποιος ἀστεῖος φαίνεται ἐμπῆξας ἐκεῖ εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς, μὲ ἕνα πρόσωπον χωρὶς ἔκφρασιν καμμίαν ὑπὸ τὰ βουνὰ τοῦ ψιμμυθίου τὰ ὁποῖα ἐσωρεύθησαν ἐπ' αὐτοῦ.

Ποίας τριχυμίας πόθων δὲν εἶχεν ἐξεγείρει ἄλλοτε ὁ τώρα ἀνεπίγραφος ἐκεῖνος στύλος!

Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ἀξιοπρεπεῖ ἠρεμίᾳ, σεμνοπρεπῶς, χωρὶς οὔτε ἐν νὰ πέσῃ μαξιλάρι, ἐκήδευσαν προχθὲς τὴν Ζανταρᾶς σπείσαντες ἐπὶ τοῦ τάφου της θαλερὸν δάκρυ.

Ἔστωσαν αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις ὁ ἐπικήδειός της καὶ ἐλαφρὰ ἡ σκοτία τῆς λήθης ἤτις θὰ καλύψῃ τὸ ὄνομά της.

— De profundis!

* * *

Καὶ νέαν ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν σύλλογον τῶν Βοημῶν Σπάρτης ἐπιστολήν, περιέχουσαν τὸν ὕμνον τῆς Σπαρτιατικῆς Βοημίας.

Τὸν ὕμνον αὐτὸν μὲ τὴν μουσικήν του, ὡς μᾶς ἐστάλη, θὰ παραθέσωμεν πιθανὸν εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος παραθέτομεν ἐνταῦθα μίαν πρόποσιν τῷ Σεβασμίου τοῦ συλλόγου (διατί ὁ μασωνικὸς τίτλος Σεβάσμιος;) ἥτις μᾶς ἐστάλη διὰ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, δηλοῦντες ὅτι δεχόμεθα καὶ πληροφορίας περὶ τοῦ συλλόγου.

Ἰδοὺ ἡ πρόποσις, ἐπικυρωμένη καθ' ὅλους τοὺς τύπους μὲ τὴν σφραγῖδα τοῦ συλλόγου:

Ὦ Βοημοί, ποῦ ὅλοι σας ἔχετε βουλὴ μία
Κι' ὅταν στρωθῆτε στὸ φαί σᾶς πιάνει βουλημία,
Ποῦ τοῦ ἑνὸς σας ἡ ζημιὰ ὅλων εἶνε ζημία,
Ποῦ βασιλεύει μέσα σας πάντα ἡ εὐθυμία,
Ποῦ χαρεὶς τρέχω ἀπὸ σᾶς δὲν μπῆκε στὴ λαμία,
Ποῦ πόνος μέσ' στὰ στήθη σας δὲν καΐει γιὰ [χαμμία,
Ὅπου ἡ φάτσα χαρεοῦς δὲν πάσχει ἀναιμία
Κ' εἰς σχέσεις δὲν εὑρίσκεσθε μὲ κεντρικὰ ταμεῖα,
Ποῦ δὲν σᾶς κάθησε ποτὲ στὴ μύτη οὔτε μυῖα,
Καὶ κάνετε στὴ πόλι μας τέρατα καὶ σημεῖα,
Ποῦ στὸ μυαλό σας πάντοτε ὑπάρχει νηνεμία
Καὶ στοὺς καυγάδες δέρνεσθε πάντα μὲ ψυχραιμία,
Σηκώσετε τὰ ποτήρια σας καὶ βγάλτε βοὴ μία:
Ζήτωσαν ὅλ' οἱ Βοημοί, Ζήτω ἡ Βοημία.

* * *

Φαίνεται ὅτι ὁ τίτλος τοῦ ὑποψηφίου διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι καὶ εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα, ἔστω καὶ ἂν ἡ ὑποψηφιότης περιορίζεται μετριοφρόνως εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς 250 τοὐλάχιστον ἀνέρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν μελλόντων νὰ ἐκθέσουν κάλπην δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἀναλογιζόμενος τὸ ξύλον τὸ ὁποῖον οὔτε σπανίως, οὔτε ὀλίγον πίπτει κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καταλαμβάνομαι ἀπὸ ἐπιθυμίας Νέρωνος. Ἤθελα νὰ εἶχα τὴν δύναμιν νὰ χρίσω ὅλους αὐτοὺς Δημοτικοὺς Συμβούλους. Καὶ συλλογίζομαι μὲ ἀγρίαν χαίρεκακίαν ἐν ἐξωφρενικῇ συζεύξει ἰδεῶν ὅτι μετὰ τὸ λυθὲν πλέον ὑπὸ τῆς ἑταιρίας τῶν Ἐργοληψιῶν ζήτημα τῆς ὑδρεύσεως, πιθανὸν εἶναι τότε νὰ ἐλύετο καὶ τὸ ζήτημα τῆς στρώσεως τῶν ὁδῶν, ἀφοῦ θὰ ὑπῆρχον 250 ράχεις ἐπὶ τῶν ὁποίων εἰς ἑκάστην συνεδρίασιν θὰ ἐγίνοντο κατ' ἀνάγκην δοκιμαὶ *ξυλοστρωσίας*.

Ἀπὸ τὰς ἐξάλλους αὐτὰς σκέψεις μὲ ἀπέσπασεν ἡ φωνὴ κουτσαβάκη, ὅστις ἀφοῦ ἐκύτταζε μετὰ περιεργείας κολλημένην εἰς μίαν προθήκην εἰκόνα ὑποψηφίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀπήρχετο μονολογῶν:

— Μωρὲ δὲν τἄτρωγες χαλβᾶ τὰ λεπτά σου, κακομοίρη!

* * *

Ὄχι ὀλιγώτεραι τῶν ὑποψηφίων Δημοτικῶν Συμβούλων εἶναι αἱ ὑποψηφιαι διδασκάλισσαι. Καὶ οἱ μὲν ὑποψήφιοι δημοτικοὶ σύμβουλοι δικαιολογοῦνται ὁπωσδήποτε· διότι ἡ ὑποψηφιότης αὕτη δὲν γεννᾷ μόνον ὄνειρα χρυσᾶ ἀνορθώσεως τοῦ Δήμου, ἀλλὰ πολλάκις γεννᾷ καὶ χρυσᾶς ἐλπίδας ἑνὸς καλοῦ γάμου. Ἀλλὰ νὰ βλέπῃ τις ἕνα σωρὸν σφριγώσας παρθένους ἐπιδιωκούσας δίπλωμα διδασκαλισσης, ἐπαγγέλματος δηλαδὴ ρίπτοντος αὐτὰς εἰς τὴν τύρβην τῶν μεταθέσεων καὶ τῶν διορισμῶν καὶ ἐπομένως καταδικάζοντος αὐτὰς εἰς βεβαίαν σχεδὸν ἐκ τῶν προτέρων ἀγαμίαν, αὐτὸ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ χωνεύσω, καὶ τὰς φαντάζομαι ὅλας αὐτὰς ὡς τόσας Ὀρφηλίας μελλούσας νὰ σταλῶσιν ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς εἰς μοναστήριον.

* * *

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔσπευσε νὰ κλεισθῇ εἰς μοναστήριον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ καὶ προσευχῇ καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος προβῇ εἰς τὰς διδασκαλικὰς μεταβολὰς μακρὰν πάσης ἐνοχλήσεως.

Καὶ ἐγείρεται ἐπίμαχον μεταξὺ τῶν ἀνησύχων διδασκαλικῶν κύκλων τὸ ζήτημα εἰς ποῖον μοναστήριον τῆς Ἀττικῆς εὑρίσκεται ὁ κ. ὑπουργός. Ἐγὼ ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸν περυσινὸν ἀπολογισμὸν τοῦ μοναστηρίου τῆς Πεντέλης, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ πρὸς ἀγορὰν μαύρου χαβιαρίου δαπάνη ἀνήρχετο δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰς πόσας χιλιάδας δραχμάς, ἀποφαίνομαι ἀδιστάκτως ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς εὑρίσκεται εἰς τὸ μοναστήριον αὐτό.

Στοιχήματα δεκτά.

Κ.

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕ ΠΡΟΒΟΛΑΣ ΦΩΤΕΙΝΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

ΠΩΣ ΞΥΠΝΟΥΝ ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

Η ΑΓΟΡΑ

Τὸ προσωπικόν της. — Ἡ ἁλιεία.... ἐν Ἀθήναις. — Μουσικὰ γυμνάσματα.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀπὸ τὴν ζωὴν αὐτὴν πλημμυρεῖ ὁ Ἀθηναϊκὸς δρόμος τὸ πρωΐ ἰδίως. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ πόλις πυρέσσει. Ὅλα τὰ αἱμοσφαίρια εἰς κίνησιν, ὅλαι αἱ ἀρτηρίαι καὶ αἱ φλέβες σφύζουν, ὅλαι αἱ κλειδώσεις τρίζουν. Τὸ ρωτεινότερον ὅμως ἀντίτυπον τῆς εἰκόνος τῆς πρωϊνῆς αὐτῆς ζωῆς τὸ εὑρίσκει κανεὶς μόνον εἰς τὴν μικρὰν, ἀλλὰ κομψὴν ἀθηναϊκὴν ἀγοράν, εἰς τὴν ἰδιότροπον καὶ ἰδιόρρυθμον.

Μία μικρὰ ὑελοσκέπαστος στοὰ ἤτις ὁμοιάζει πολὺ μὲ οἴθουσαν conservatoire, ὅπου τὸ ἀνθρώπινον φωνητικὸν ὄργανον ἀσκεῖται εἰς τὴν διαπασῶν, σεῖον τὰ πέριξ δι' ἑνὸς *λὰ* παρατεταμένου ἢ θέτων εἰς κραδασμὸν τὸ ἀκουστικὸν νεῦρον δι' ἑνὸς ἁπαλοῦ ἐκπνέοντος *φὰ μινόρε*, δι' οὗ ἐξυπνοῦνται αἱ ἀφεταὶ τῶν γεωμήλων ἢ τῶν αὐγῶν τοῦ Ἀγρινίου.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγορὰ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἕνα τετράγωνον ὁλόκληρον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς μὲ διαιρέσεις πολλὰς καὶ ποικίλας, μὲ διαδρόμους καὶ εἰσόδους καὶ ἐξόδους.

Τόπος τῆς συγκεντρώσεως ὅλων τῶν νοικοκυραίων

τῶν Ἀθηνῶν, ὅλων τῶν φαγάδων καὶ ὅλων τῶν ἐρκστῶν τοῦ *καλοῦ καὶ ἀρθόνου*.

Τὸ πρωΐ, πρωΐ καὶ τὸ βράδυ γίνονται αἱ μεγαλείτεραι συναθροίσεις. Ὀλίγα λεπτὰ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ ἐν τέταρτον μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ ἡ μικρὰ στοὰ ἀντηχεῖ ἀπὸ κραυγὰς ὀξείας.

Σωστὴ κοσμοχαλασιὰ ἀπὸ τὰς φωνὰς καὶ τὸν θόρυβον τῶν χειραμαξῶν τῶν ὁδηγουμένων ἀπὸ τοὺς μικροὺς ξυπόλυτους.

Ὅλοι οἱ τόνοι τῆς μουσικῆς κλίμακος καὶ ὅλα τὰ εἴδη τῶν φωνῶν τῆς Μεγάλης Ὀπερας τῶν Παρισίων δονοῦν τὴν ἀτμόσφαιραν.

Τὴν γραμμὴν τῶν ἀκροβολιστῶν ἀποτελοῦν οἱ μανάβηδες, προγάστορες ὅλοι κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν καὶ μὲ ἄρθονον στυροῆν κόμην. Αὐτοὶ εἶνε καὶ οἱ τενόροι τῆς ἀγορᾶς. Εἰς ὅλον ἐκεῖνον τὸν μελοδραματικὸν θίασον παίζουν πάντοτε τὸ μέρος τοῦ ὑψιφώνου. Τὰ χνουθωτὰ ροδάκινα καὶ τὰ στίλβοντα ὡς κόμβοι ἐξ ἠλέκτρου ραζακιὰ σταφύλια, καὶ ἡ φράουλες ἡ προκληντικώτατες καὶ τὰ μῆλα τὰ βαπτισμένα εἰς τὸ γαργαλιστικὸν χρῶμα τῆς ἀμαρτίας μελοποιοῦνται ἀπὸ τοὺς προγάστορας αὐτοὺς τενόρους καὶ ψάλλονται ἀπὸ τοὺς ἰδίους καὶ ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῆς ὀρχήστρας ποὺ ἀποτελοῦν τὰ κροταλίζοντα δράμια τῆς παλάντζας.

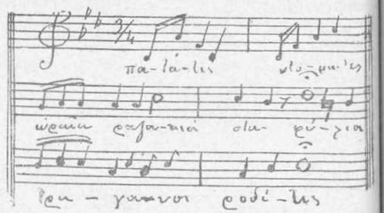

Ἔπειτα ἔρχονται οἱ χασάπηδες, βαρύτονοι αὐτοί, τύποι δὲ περίεργοι μὲ τὴν καρρὲ ποδιὰ καὶ τὸ νταμωτὸ ὑποκάμισον.

Αὐτοὶ μὲ τὰ μάγουλα φουσκωμένα καὶ ὁλοπόρφυρα καὶ μὲ τὴν φωνὴν βραχνὴν ὀλίγον κηρύσσουν ἀπὸ τοῦ ρητορικοῦ βήματος τοῦ πεζοδρομίου τὴν περὶ κρεωφαγίας νεωτέραν θεωρίαν ἐξυμνοῦντες τὴν καλλονὴν καὶ τὰ θέλγητρα, τὴν χάριν καὶ τὴν πλαστικότητα τοῦ σώματος μιᾶς γεροντοκόρης ἀγελάδος κρεμασμένης εἰς τεμάχια ἀπὸ τοὺς σιδηροῦς γάντζους. Εἶναι δὲ τοιαύτη ἡ φρασεολογία καὶ τοιοῦτοι οἱ τόνοι ἐφ'

ὧν ἔχει τονισθῆ αὕτη, ὥστε, ἐὰν δὲν τοὺς ἴδῃς πιθανὸν νὰ τοὺς ἐκλάβῃς ὡς ἐραστὰς ἐξομολογουμένους, ὅταν μάλιστα κραυγάζουν:

— Μὰ τί κεφαλάκι εἶν' αὐτό!

* * *

Τὴν γραμμὴν τῆς ἐφεδρείας ἀποτελοῦν οἱ ψαράδες, φαιδροὶ αὐτοὶ καὶ φιλοκεῖδεῖς.

Οἱ ψαράδες σχηματίζουν τὴν τρίτην τάξιν τῶν παχυδέρμων τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀγορᾶς. Ὅλοι τους τετράγωνοι μὲ τούφαν σγουρὼν μαλλιὼν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἢν ὑποβαστάζουν δύο ὤμοι τεράστιοι, ἀπὸ τῶν ὁποίων πάλιν ἀναχωροῦν δύο σιδηροῖ βραχίονες τελευτῶντες εἰς χαλύβδινον ζεύγος γρόνθων

Οἱ εὐθυμότεροι ἄνθρωποι τῆς ἀγορᾶς. Ὁμιλητικοὶ πάντοτε, διαχυτικοὶ αἰωνίως, νωχελεῖς διαρκῶς, πρόθυμοι εἰς πᾶσαν ὥραν. Ὅπως τοὺς θέλετε.

Ἀλλὰ καὶ ἡ περιγραφική τους δύναμις εἶνε κάτι

τι ὁμολογουμένως, χάριν τοῦ ὁποίου ἀξίζει νὰ τοὺς θαυμάζῃ κανείς. Τοὺς ἀγοράζοντας καὶ τοὺς ἐκ προθέσεως καὶ τοὺς ἐξ ἀμελείας, τοὺς ἀγοραστὰς καὶ τοὺς ἀδιαφόρους καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους τοὺς ἁλιεύουν διὰ τῆς μεθόδου τῶν περιγραφῶν. Οἱ μικροσκοπικοὶ ἰχθῦς οἱ ἀσπαίροντες ἔτι ἐπὶ τοῦ ἰκρίου ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται οἱ μεγάλοι κόφινοι, οἱ κεφαλοὶ καὶ τὰ λιθρίνια περιγράφονται μὲ τέχνην τὴν ὁποίαν θὰ ἐζήλευε κάθε ζωγράφος καὶ κάθε ρεαλιστὴς συγγραφεύς.

Καὶ ἰχθὺς ἀκόμη ἐν βαθυτάτῳ γήρατι περιγράφεται μετὰ τόσης τέχνης ὥστε νὰ σοῦ γαργαλίζῃ τὸν στόμαχον καὶ νὰ σοῦ ἀρυπνίζῃ τὴν ὀριζιν τὴν ὁποίαν πρὸ δύο βημάτων σοῦ ἀπεκόιμισεν τὸ ἄνευ ποιητικῶν περιγραφῶν ὀνομασιευόμενον ... ἐκεῖ ποὺ εἰς προθήκην παντοπωλείου βρωμερὸν βούτυρον.

Ἐννοεῖται ὅτι πολλάκις τὸ μπαρμποῦνι τὸ μετ' ἰδιαιτέρας ὅλως χάριτος περιγραφόμενον συλλαμβάνεται ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἐκθάμβων ἀγοραστῶν.

Πρὸς τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν φουστανοφόρων ἰχθύων τρέφουν ἰδιαιτέραν συμπάθειαν οἱ ψαράδες.

Τὸ πρωΐ, πρωΐ μόλις ἐμφανισθοῦν ἡ μικροῦλες μὲ τὴν ἀνθηρὰν καλλονὴν ἀρχίζει ἡ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἁλιεία...

Ὁ κόσμος τῶν ὑπηρετριῶν εἶνε τὸ μόνον ἄνθος τὸ φυόμενον ἐκεῖ μεταξὺ τῶν λαχάνων. Ὅταν ἀνατέλλῃ τὴν πρωΐαν ἐκεῖ, οἱ τενόροι καὶ οἱ βαθύφωνοι τῆς ἀγορᾶς φάλλουν μὲ τοιοῦτον πάθος καὶ μὲ τοσαύτην γλυκύτητα ὥστε οἱ ἀγορασταί.... νὰ χειροκροτοῦν.

Ἡ μικροῦλες περνοῦν.

Οἱ ψαράδες τραγουδοῦν.

Ὁ ἔρως ὁ ὑδρόβιος περιπλέκεται εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ψαρᾶ κατὰ τὴν ὥραν πάντοτε τῆς διαλογικῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀξίας δύο ὀκάδων γόπας Φαλήρου.

Αἱ τιμαὶ τῶν πωλουμένων ἰχθύων κατρακυλοῦν μὲ ταχύτητα καταπληκτικὴν χάριν τῶν δύο κυανῶν ὀφθαλμῶν τῆς ρομαντικῆς ἀθλίδος.

Τὰ γαλανὰ μάτια εἶνε τὰ μόνα τὰ ὁποῖα ἐμπνέουν

τοὺς ψαράδες διότι ἔχουν κάτι ἀπὸ τὸ κῦμα τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν.

* * *

Οἱ ψαράδες μαζὶ μὲ τοὺς χασάπηδες ἀποτελοῦν τὸν πνεύμονα τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀγορᾶς. Ἄνευ αὐτῶν οὔτε κινεῖται κἂν αὕτη.

Ἀγορὰ ἐν Ἀθήναις σημαίνει κρέας καὶ ψάρι. Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀδηφάγοι τῶν Ἀθηνῶν οἵτινες διανύουν ἀποστάσεις διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τρυφεροῦ ἀμνοῦ, τὴν ἀγορὰν δὲν τὴν ἐννοοῦν ἄλλως. Τὰ μπακάλικα καὶ τὰ μανάβικα τὰ εὑρίσκεις εἰς τὰς Ἀθήνας ὅπου καὶ ἂν στραφῆς, δι' αὐτὸ ὁ κόσμος ἀναχωρεῖ ἐκ τῶν περάτων τῆς πόλεως διὰ τὴν προμήθειαν ἰχθύων ἢ κρέατος.

Ὁ θόρυβος λοιπὸν ἐκεῖνος ὅστις περικλείει τόσην ποίησιν καὶ ὅστις πληροῖ τὴν ὑαλοσκέπαστον στοὰν καὶ ὅστις ἀϊδεῖ τόσην ζωὴν ὀφείλεται εἰς τὰς κραυγὰς τῶν χασάπηδων καὶ τῶν ψαράδων.

(Ἀκολουθεῖ)

Τίμος Μωραϊτίνης

ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Ἐκεῖ στὰ ξένα, ὅταν θὰ 'ρθῇ
Νὰ γέρῃ ἄλλη στὸ πλευρό σου,
Ἂν μαῦρο φάντασμα ἰδῇς
Καμμιὰ νυχτιὰ μεσ' στ' ὄνειρό σου,
Νὰ μὴ τρομάξῃς . . . νὰ μὴ σκιαχτῆς . . .
Μέσα στὸν ὕπνο σου — στοχάσου—
Θὰ 'ρχεται ὁ ἴσκιος μου κρυφὰ
Νὰ γέρῃ κάποτε σιμά σου!!..

* * *

Ὅταν ἡ αὔρα θὲ νὰ 'ρθῇ
Πικρὰ τραγούδια νὰ σοῦ ψάλλῃ,
Μὴ τὸ χαμόγελο κοπῇ
Ἀπ' τὰ γλυκά σου χείλη πάλι!...
Νὰ μὴ τρομάξῃς . . . μυστικά
Μέσ' στὰ τραγούδια της—στοχάσου—
Θὰ 'ναι τοῦ στήθους μου οἱ παλμοί,
— Ἡ περασμένη συντροφιά σου—.

* * *

Ὅταν θὰ γέρῃς τρυφερὰ
Μ' ἄλλης φιλιὰ σὲ ξέρῃ ἀγκάλη,
Ἂν δῇς τὸ κῆμα νὰ κυπᾷ
Καὶ νὰ βογγᾷ στὸ περιγιάλι,
Νὰ μὴ τρομάξῃς . . . μυστικά
Μιὰ ξεχασμένη ἀγάπη κλαίει . . .
Τ' ἀφρομουρμούρισμα κρυφὰ
Κάθε της λόγο ξανακλέει!

* * *

Κι' ἂν γράψῃ ἡ μοῖρα μακρυὰ
Ἡ μαύρη γῆ νὰ σὲ σκεπάσῃ,
Ὅταν ἡ ἀγάπη σου ἡ 'στερνὴ
Μέσα στὸ μνῆμα σὲ ξεχάσει,
Καὶ τότε ἀκόμα μυστικά
Θὰ 'ρθῃ σιμά σου πλάϊ πλάϊ
Ἡ πρώτη ἀγάπη σου γλυκὰ
Νὰ σοῦ 'μιλῇ, νὰ σοῦ γελάῃ.

Ἀθῆναι 1 Αὐγούστου 1899

Μαρίκα Πίπιζα

ΤΑ ΑΥΓΑ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΑΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Ὑπὸ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΕΚΙΑΡΕΛΗ

Ι. Ὁ Θανάσης.

Ἔφυγε ἀπ' τὸ σπῆτι μιὰ φορὰ
γιὰ μακρὺ ταξεῖδι ὁ Θανάσης·
στ' ἄλογο καθίζει μὲ χαρά,
παίρνει τὰ σκουτιά του, κι' ἂν τὸν πιάσῃς.

Πῆρε χαρτζηλίκι περισσό,
χώνει τ' ἀσημένια τ' ἁρματά του
μέσα στὸ σιλάχι τὸ χρυσό,
κι' ἀποχαιρετᾷ τὴν φαμελιά του.

Τ' ἄλογό του φεύγει ἀστραπή,
δρόμο παίρνει μπρὸς καὶ δρόμο ἀφίνει,
δὲν ἔχει παράπονο νὰ πῇ,
στὰ μισὰ τοῦ δρόμου δὲν θὰ μείνῃ.

Βγάζει τὸ ρολόγι καὶ θωρεῖ,
κάμποσο ἐπέρασε ἡ ὥρα·
ὡς τὸ μεσημέρι εἰμπορεῖ
νάναι κὶ φθασμένος εἰς τὴν χώρα.

Ἡ κοιλιά του παΐζει ταμπουρά.
Τί ἀνοησία! Ἀστοχιά του!
Ἔφυγε μὲ βιάσι καὶ χαρὰ
κι' ἀδειανὴ ἀφῆκε τὴν κοιλιά του.

Ὅμως θὰ φανῇ κάποιο χωριό,
κι' ἂν ἰδῇ κανένα δὲν θ' ἀργήσῃ
νὰ χωθῇ στὸ πρῶτο μαγειρειό
τὴν παραδαρμένη νὰ γεμίσῃ.

Ὅσο συλλογίζεται αὐτά,
ὅσο τοῦ περνοῦν στὸ νοῦ ἐκεῖνα,
τ' ἄλογο κ' ἐκεῖνο σταματᾷ,
καὶ αὐτὸ δὲν βλέπει ἀπ' τὴν πεῖνα.

Νηστικὸ τὸ ἤρε ἀπ' τὸ παχνί
ποὔτανε δεμένο στὴν κρικέλα,
τοὔλυσε μονάχος τό σχοινί
καὶ στὴν πλάτη τοὔβαλε τὴν σέλα.

Στράβωσε ἡ πεῖνα καὶ τοὺς δυό,
τ' ἄλογο κι' αὐτὸς τὸ δρόμο χάνει.
Ὁ ἀρέντης γύρευε χωριό,
τ' ἄλογο γυρεύει κάποιο χάνι.

Τώρε, γιατὶ τοὔρθε μυρωδιὰ
ἀπὸ κριθαράκι καὶ φραράδα.
Μπαίνει στὴν αὐλή του τὴν φαρδιὰ
γιὰ νὰ βρῇ ὀροσιὰ καὶ πρασινάδα.

ΙΙ. Ὁ Ἑβραῖος.

Ἐβγῆκε ὁ χαντζῆς καὶ τοὺς ἐδέχθηκε.
— Καλῶς τὸν τζελεπῆ! — Ὥρα καλή σου!
—Κάτι ὡς ἐδῶ; — Τὸ ἄλογό μου ρέχτηκε
κριθάρι κ' ἐγὼ πάλιν τὸ φαγί σου.

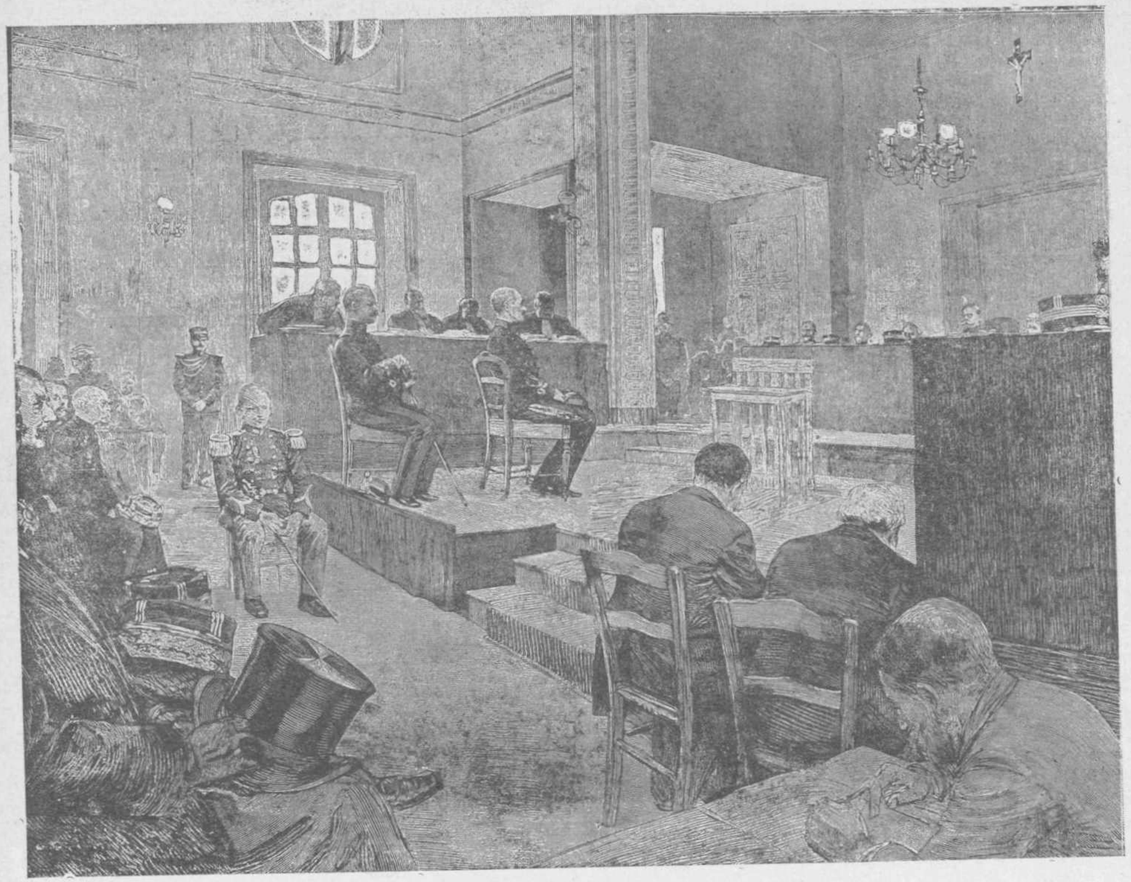

ΔΙΚΗ ΔΡΕΥΦΟΥΣ.— *Μία συνεδρίασις τοῦ δικαστηρίου*

— Πάντα σας χὸς γκαλντὶ (καλῶς ὡτίσατε)!
Κριθάρι τ' ἄλογό σου θὰ χορτάσῃ.
Θαρρῶ ὅμως, ἀρέντη, πῶς ἀργήσατε,
γιὰ τὸ κεντὶ (1) φαγὶ δὲν θὰ προφθάσῃ.

— Τότε λοιπὸν τί λές, γέρω νὰ ψήσωμε;
— Ξερὰ κουκιὰ ποὺ-ἔχω στὴν κουζίνα.
— Μὰ ὅσο νὰ ψηθοῦνε θὰ ψωφήσωμε
κι' οἱ δύο χρισ-τιανέ μου ἀπ' τὴν πεῖνα.

— Δὲν εἶμαι χριστιανίκος ἐλαθεύτηκες,
εἶμαι Ἰσραηλίτης, Ἰουδαῖος,
δὲν ἀγαπῶ ἐγὼ θρησκείες ψεύτικες,
δὲν εἶμαι σὰν ἐσένα Ναζωραῖος.

— Δὲν ἤρθα, γιαουτῆ, ἐδῶ νὰ δείξωμε
τί γράφει τὸ Ταλμοὺδ καὶ τὸ Ψαλτῆρι,
ψῆσε ὅτ' ἔχεις μέσα μας νὰ ρίξωμε,
παπί, ἀρνάκι, ψάρι, ἀποστῆρι.

—Δὲν ἔχω ἀπ' αὐτὰ ἐδῶ στὸ χάνι μου,
ὁ γέρως ἀπαντᾷ μὲ πονηρία,
ψάρια κι' ἀρνιὰ δὲν βγάζει τὸ χαρμάνι μου (2),
μόνον ὀρνίθια ἔχω δύο--τρία,

— Ἔχεις ὀρνίθια; Δύο εὐθὺς πιάσε μου.
— Καὶ ὕστερα αὐγὰ ποιὸς θὰ μοῦ κάνῃ;
— Τ' αὐγά τους, γέρο, τότε λοιπὸν φτιάσε μου.
— Καὶ ἡ κλωσσοῦ ὀρνίθια πῶς θὰ βγάνῃ;

— Ἄ! βρὲ τσιφούτη! Νοιώθω!... Γαλαντόμικα
πληρώνω, μόν' αὐγὰ ψῆσέ μου δέκα.
Πρόσεξε ὅμως νὰ μὴν εἶναι βρώμικα.
—Ἔννοια σου! θὰ στὰ ψήσῃ ἡ γυναῖκα...

III. Το Αὐγο.

Πηγαίνει ὁ γέρως εὐθὺς στὸ κουμάσι
μὲ γέλοιο παμπόνηρο εἰς τὴν μορφή
τὰ δέκα αὐγὰ νὰ εὑρῇ τοῦ Θανάση
μ' αὐτὰ νὰ τοῦ ψήσῃ γεμέκι (τροφή).

Ἀνάφτει φωτιὰ καὶ φυσᾷ μὲ τὰ χέρια
ὁ γέρως, κτυπᾷ ἡ γρηὰ τὰ αὐγά,
ξαπλώνει ὁ Θανάσης ἐκεῖ στὰ μαντέρια
κι' ἀρχίζει μανὲ νὰ κουρδίζῃ σιγά.

Μὰ πρὶν νὰ τὸ βρῇ τὸν τουζένι (3) τὸ χάι-ει,
γιατ' ἄκουσε ἕνα τσίρ- τσίς, σὰν βροχή,
Τ' αὐγὰ εἶν' ποὺ ψήνονται μέσ' στὸ τιγάνι
μὲ φρέσκο κασσέρι (4) τῆς χάβρας παχύ.

Σερβίρει ὁ γέρως τ' αὐγὰ εἰς τὸ πιάτο
καὶ στρώνει μπροστά του μεγάλο σοφρά.
Καθίζει ὁ Θανάσης στὸ πάτωμα κάτω
ἀν καὶ σταυροπόδι πονεῖν τὰ νεφρά.

Τρεῖς, τρεῖς, τῆς μπουκιὲς εἰς τὸ στόμα του χώνει,
κι' ἡ πεῖνα του τὸν κάθε του πόνο νικᾷ.
Τὸ κίτρινο πιάτο θαρρεῖ γιὰ πεπόνι,
ἀλάτι, πιπέρι, εἶνε ὅλα γλυκά.

IIII. Ἡ πληρωμὴ

Ἔφαγε ὁ Θανάσης καὶ τὰ δέκ' αὐγά του
μ' ἕνα δυὸ κρεμμύδια, καὶ μ' ἀνασασμό
εὐχαριστημένος τρίβει τὴν κοιλιά του
καὶ στὸν γέρω λέγει.—Τὸν λογαριασμό!

—Τρεῖς χιλιάδες γρόσια! λέγει ὁ Ἑβραῖος.
— Τρεῖς χιλιάδες γρόσια; Βρὲ γιὰ τὸν Θεό!
μήπως ἔχεις λάθος; ἐρωτᾷ ὁ νέος.
— Ἂν σοῦ εἶπα λάθος ἔτσι νὰ καῶ.

(1) Μεσημβρα.
(2) Ἀγρίς
(3) Ρυθμος.
(4) Το ἐπιτετραμμένον πρὸς βρῶσιν παρ' Ἑβραίοις ὀρτ' σκευτικῶς. Τ ρ ο φ ὰ ς δὲ τὸ ἀπηγορευμένον.

— Τρεῖς χιλιάδες εἶπες γιὰ τὰ δέκα αὐγά σου;
— Ἑκατὸ παράδες κάνουν τὰ αὐγά!
— Τί μοῦ ψαίλεις τότε τρεῖς χιλιάδες; Στάσου
νὰ σοῦ τὰ πληρώσω.—Μὰ σιγὰ σιγά.

Ἑκατὸ παράδες τὰ αὐγὰ ἐκάναν.
Πόσα ὅμως κάνουν τὰ δέκα πουλιά,
ποῦ μὲ τὴν κλωσσοῦ μου τὰ αὐγὰ θὰ βγάναν;
Καὶ τί θὰ γεννοῦσαν πάλιν στὴ φωλιά

Σὰν θὰ μεγαλώναν ὅλα τὰ πουλάκια
καὶ αὐγὰ ἀρχίζαν νὰ γεννοῦν κι' αὐτὰ,
κι' ἔπειτα κλωσσοῦσαν; Κι' ἀπὸ τ' αὐγουλάκια
τί κοπάδι κόττες θἄχα νὰ πετᾷ;

Καὶ ἐκεῖνο πάλιν ὅλο τὸ κοπάδι
θὰ γινούνταν κόττες, θἄκαναν αὐγὰ
καὶ θὰ τὰ κλωσσοῦσαν, κι' ὅλο τὸ λειβάδι
πλῆθος θἄχε κόττες νὰ αὐγολογᾷ.

Ὅλ' αὐτὰ, ἀρέντη, λοιπὸν πλήρωσέ τα,
τρεῖς χιλιάδες γρόσια, δὲν εἶνε πολλά.
Εἰδὲ μὴ στὸ λέγω πάλι, νέτα-σκέτα,
στὸν Καδῆ θὰ πάγω καὶ εἰς τὸν Μουλᾶ.

— Ἄχ! φτωχὲ Θανάση, ἠῦρες τὸν μπελᾶ σου!
Ἔπρεπε παζάρι, παλῃογιαουτῆ
νὰ σοῦ κάνω πρῶτα, πρὶν νὰ φάω τ' αὐγά σου,
τώρα θὰ μ' ἀφήσῃς, ἄχ! δίχως σκουτί.

Πάρε τὸ πουγγί μου, τ' ἄτι, τὸ ρωλόγι,
τρεῖς χιλιάδες γρόσια ὅμως εἶν' πολλὰ,
δὲν χωρεῖ ἡ κοιλιά μου τόσα, δὲν τὰ τρώγει.
— Στὸν Καδῆ θὰ πᾶμε τότε πιὸ καλά.

V Ὁ Σεϊτάνης

Φεύγει ὁ καϋμένος ὁ Θανάσης ἀπ' τὸ χάνι
κι' ἀφίνει τὸ ρωλόγι, τ' ἄτι, τ' ἄρματα, σκουτιὰ,
θαυμάζοντας τὸν λίγον νοῦν του πῶς δὲν χάνει
καὶ βλασφημώντας τὰ ταξείδια καὶ τὴν ξενητειά.

Εἶναι ἀξιολύπητος καὶ ἀπηλπισμένος,
τόσο τρανὴ, τόσο μεγάλη τοῦρθε συμφορὰ,
νὰ μπῇ στὸ χάνι μὲ κοιλιὰ ἄδεια καὶ ντυμένος
καὶ νἄβγῃ μὲ γεμάτη, μὰ γυμνός, χωρὶς παρά.

Καὶ νὰ ζητᾷ ἀκόμα τρεῖς χιλιάδες γρόσια
ἐκεῖνος ὁ τσιρούτης, ὁ χαλὲς ὁ γιαουτῆς,
γιατὶ τὸ κάθε αὐγό του ἦταν πουλὶ καὶ κλῶσσα.
Νὰ δοῦμε ὅλ' αὐτὰ πῶς θὰ τὰ κρίνῃ ὁ Κατῆς.

Βρίσκει στὸ δρόμο μὲ τὰ ροῦχα ἀβουκάτου
'ς ἕνα τραπέζι καθισμένον τὸν κὺρ Σατανὰ,
σκαλίζοντα με τὸ δεξὶ τὰ ἔγγραφά του
καὶ στὸ ζερβί του σγουρὴ τρίχα νὰ στριφογυρνᾷ.

— Ὥρα καλή! τοῦ λέγει, εὐθὺς ὅπου τὸν βλέπει.
— Τί ἔχεις; τὸν ρωτᾷ ὁ Σατανᾶς πονετικά.
— Τὴν συμφορά μου νὰ σοῦ πῶ, ἀφέντη, πρέπει.
Κεφίλη (5) θὰ σὲ κάνω ὅπου ξέρεις νομικά.

— Τί ἔπαθες;— Νὰ, τὸ καὶ τὸ ἕνας Ἑβραῖος.
Γιὰ δέκ' αὐγὰ ψημμένα μὲ τραβᾷ στὸν Μεχκεμὲ (6)
καὶ μοῦ γυρεύει τρεῖς χιλιάδες γρόσια χρέος.
Κεφίλης ἔλα, -ζάνουμ, νὰ μιλήσῃς γιὰ ἐμέ.

—Γιὰ δέκ' αὐγὰ γυρεύει τρεῖς χιλιάδες γρόσσα;
— Ναί! γιατὶ θὰ τοῦ βγάζαν κλωσσοῦδες καὶ πουλιά.
Τώρα διαφέντεψέ με σὺ ποῦ ἔχεις γλῶσσα,
ἐμένα φεύγει ὁ νοῦς μου καὶ μοῦ πιάνετ' ἡ μιλιά.

Θὰ σ' ἔσωζα, δουλειὰ ἐὰν κ' ἐγὼ δὲν εἶχα,
λέγει ὁ Σεϊτὰν. Μὰ τώρα ἔχω ὦ ἕνα μπελᾶ,
ἔσια νὰ κάμω αὐτήνε τὴν κατσαρὴ τὴν τρίχα.
— Καὶ δὲν μπορεῖς; Ἰσιάζει, μὰ βρές' τὴν μιὰ σταλά.

— Κτυπᾷ ὁ Σατανᾶς εὐθὺς τὸ μέτωπό του.
Βρέχει τὴν τρίχα λίγο καὶ ἰσιάζει μόνο μιά.
Τὸν ἀγγαλιάζει τὸν φιλᾷ στὸ πρόσωπό του.
— Θὰ ἔρθω στὸ Κονάκι, Θανασὼ, μὲ προθυμιά.

(Ἀκολουθεῖ)

(5) πληρεξούσιος.
(6) Δικαστήριον

ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ

(ΤΟ ΤΑΞΙΜΟ)

Γλυκοχαράγματα.

Ἡ νὺξ ἀφήνει τὸν πέπλον της εἰς τὸ σκότος καὶ ἡ ἠὼς γελαστὴ χαρίζει μὲ τὴν ἐμφάνισίν της εἰς τὸν κόσμον ὅλον τὴν ἐλπίδα τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τῆς νυκτὸς τὴν ἀπελπισίαν, τὴν ἀπόγνωσιν, εἰς τῆς ἡμέρας τὴν ἐνθάρρυνσιν, τὴν ἀναζωογόνησιν.

Σφαῖρα εἶναι ὁ κόσμος καὶ γυρίζει.

Καὶ γυρίζει πότε σκοτεινὸς καὶ πότε φωτεινός.

Καὶ μὲ τὸ λυκόφως ἡ σφαῖρα ἀμαυροῦται καὶ μὲ τὰ γλυκοχαράγματα ἡ σφαῖρα χρυσοῦται.

Χρυσοῦται μὲ τὸ μειδίαμα τῆς αὐγῆς καὶ στιλπνοῦται μὲ τὰς χρυσᾶς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

Γλυκοχαράγματα.

Ἀπλοῦται ἀκόμη ὁ μανδύας τοῦ Μορφέως ἐπὶ τῶν κατακόπων βλεφάρων τῶν Θηβαίων. Σιγὴ ἄκρα. Δὲν παράσσει τὸν ὕπνον τῆς ὀρσοσλουσμένης κωμοπόλεως ὁ παραμικρὸς θόρυβος.

Οὔτε τὰ κελαδήματα τῶν πτηνῶν, τῶν φυλάκων τοῦ δάσους, οὔτε τὰ κελαρύσματα τῶν ποταμίσκων.

Νομίζει κανεὶς πῶς ὅλα τῆς ζωῆς καὶ τῆς φύσεως τὰ στοιχεῖα φεύγουν μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἀπὸ τοῦ θορυβώδους κόσμου τὰς ἀτελευτήτους ἀπολαύσεις.

⁂

Γλυκοχαράγματα.

Καὶ αἱ δύο συνοδεῖαι ἀπῆλθον τῶν Θηβῶν πρὸς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ τέρμα διευθυνόμεναι.

Ἡ μία τρελλή, τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ἀπήχησις, ἡ ἄλλη ἱερά.

Ἡ μία ἀποτελουμένη ἀπὸ βιολιὰ καὶ λαγοῦτα, χαρούμενη, ζηλευτή, μὲ τραγούδια, ἄρμνε τὴν ὁδὸν Ἐπαμεινώνδα καὶ ἐπροχώρει κάτω πρὸς τὸν Νερόμυλον.

Ἡ ἄλλη συγκεκινημένη ἀπὸ τρεῖς μαυροφορεμένας γυναῖκας, ἀπὸ μάμμην, ἀπὸ μητέρα, ἀπὸ ἀδελφὴν μὲ κεριὰ κίτρινα στὰ χέρια μὲ ἕνα μικρὸ μαυροφορεμένο κοριτσάκι εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός, καταλυπημένη, μὲ τὴν ἀροσίωσιν ὅλην πρὸς τὴν Πίστιν, μὲ τὴν εὐλάβειαν πρὸς τὴν θρησκείαν, ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν τοῦ πρώτου ὁμίλου.

Καὶ προχωρεῖ ἡ τρελλὴ χοροπηδῶσα πρὸς τὸν Νερόμυλον καὶ ἀκολουθεῖ ἡ ἄλλη ἱερὰ πρὸς τὸν νερόμυλον.

⁂

Ὁ ἥλιος βγῆκε.

Ρίπτει τὰς χρυσᾶς ἀκτῖνάς του ἐπὶ τῶν καταπρασίνων λοφίσκων, τῶν ὑπερκειμένων τῆς πόλεως Θηβῶν.

Πίσω καὶ αἱ δύο συνοδεῖαι ἔχουν ἀφήσει τοὺς Θηβαίους κοιμωμένους.

Ὅλη ἡ φύσις ὅμως ἐξυπνᾷ καὶ ἀκούονται τῶν πτηνῶν τὰ κελαδήματα καὶ τῶν ποταμίσκων τὰ κελαρύσματα καὶ τῆς ζωῆς ἡ ὕπαρξις ἡ φωτεινὴ ἀναγεννᾶται.

Ὁ ἥλιος βγῆκε.

Πῆρε ἀπ' τὸ βουνὸ ἀπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν μιᾶς καλαμιᾶς τράτο καὶ φωτίζει τὸν κόσμον ὅλον.

Ὁ νερόμυλος ἀρχίζει νὰ γυρίζῃ ὅπως ἡ σφαῖρα.

Ὁ μυλωνᾶς ἐτίναζεν ἀπὸ τὰ βλέφαρά του τὸν ὕπνον καὶ ἀρχίζει τὸ ἔργον του.

Καὶ βλέπει καὶ αὐτὸς τὰς δύο συνοδείας, τὴν τρελλὴν καὶ τὴν ἱερὰν. Καὶ χασμουριέται ἀκόμη πρὸ τῆς πρώτης καὶ *μουδιάζει* πρὸ τῆς δευτέρας.

Ἦτο καὶ αὐτὸς μιὰ φορὰ νέος καὶ ἐγλέντισεν εἰς τὴν Πηγήν.

Ἀλλ' ἔγινε καὶ αὐτὸς κατόπιν πατέρας καὶ ἔταξε μαυροφορεμένο τὸ παιδί του εἰς τὴν Πηγή.

Καὶ κινεῖ τὴν κεφαλήν του περιλύπως καὶ διὰ τὰς δύο.

Ἀλλ' ὁ μύλος ἄρχισε νὰ γυρίζῃ ὅπως ἡ σφαῖρα τοῦ κόσμου.

Πέρνει εἰς εἰς τὰ φτερά του ὅ,τι βρῇ ἀπὸ κάτω καὶ τὸ φέρνει ἐπάνω καὶ τὸ βλέπει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας διὰ νὰ τὸ ρίψῃ πάλιν κάτω εἰς τὰ βάθη τοῦ ποταμίσκου, καὶ τὸ παραλάβει τὸ σκότος τῆς νυκτός.

⁂

Στὴν ἐκκλησιά.

Πίσω ἔμεναν κοιμισμέναι αἱ Θῆβαι, πίσω ἔμεινεν ἀεικίνητος ὁ μύλος καὶ αἱ συνοδεῖαι προχωροῦν εἰς τὸ τέρμα των.

Ἡ μία ἀκολουθεῖ τὴν ἄλλην.

Ἡ πρώτη ἡ τρελλὴ τρέχει, τρέχει, χοροπηδῶσα.

Ἡ ἄλλη, ἡ ἱερὰ, κεκμηκυῖα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς της, σιγὰ, σιγὰ δὲν παύει καὶ αὐτὴ νὰ παίρνῃ δρόμο καὶ νὰ ἀφίνῃ δρόμο.

Ἀφῆκαν καὶ αἱ δύο τὴν χαράδραν τοῦ μύλου καὶ ἀνέρχονται τὸν λοφίσκον.

Τί δρόμος. Χαλικωμένος, κουραστικός.

Στὴν ἐκκλησιά.

Ἀκούεται ζωηρὰ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ λοφίσκου τὸ σήμαντρο τῆς ἐκκλησίας.

Ὀλίγος δρόμος ἀκόμη καὶ αἱ συνοδεῖαι φθάνουν.

Διακρίνει πλέον κανεὶς τί γίνεται στὴν ἐκκλησιά.

Νά, ὁ παπᾶς τῆς ἐκκλησιᾶς ποῦ σχοινοκτυπᾶει

τὸ σήμαντρο. Νὰ κοντά του ὁ ἐκκλησιάρης. Καὶ νὰ παρέκει εἰς τὴν χαράδραν, εἰς τὸν λοφίσκον, μὲς τὰ χόρτα, μὲς τὰ δένδρα, εἰς τὸ ποταμάκι τὰ κοπάδια ἀπ' ἀρνιὰ καὶ κατσίκια.

Κτυπᾷ ὁ παπᾶς τὴν καμπάνα τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ προγκᾷ μὲ τὸ σφύριγμα ὁ τσοπάνης τὰ πρόβατα.

Καὶ ἀκούεται τὸ ντάγκ, ντοῦγκ τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ τῶν προβάτων καὶ κατσικιῶν τὸ ντίγκα ντίγκα τῶν κουδουνιῶν.

Τὴν ὥραν ἐκείνη μὲς τὸ κουδούνισμα τῆς ἐκκλησιᾶς

τὸ ἱερό, τῶν κοπαδιῶν τὸ χαρμόσυνον, τὰ βιολὶ καὶ τὰ λαγοῦτα τῆς πρώτης συνοδείας παίζουν ἀρμονικὰ καὶ τὰ τραγούδια δίνουν καὶ παίρνουν.

Καὶ ἡ ἀκολουθοῦσα συνοδεία ἀντικρύζει τὴν ἐκκλησιά, ἀκούει τὸ σήμαντρό της καὶ σταυροκοπεῖται.

Περνοῦν καὶ τὸ τελευταῖον ἀκόμη ρεμματάκι αἱ δύο συνοδεῖαι καὶ φθάνουν πρὸ τοῦ ναοῦ.

Τί ὡραῖο ἐκκλησιδάκι!

Περιτοιχισμένο μὲ φράκτην καταπράσινον. Ἀρι-

στερὰ κάτω χαράδρα ὀφιοειδής, δεξιὰ ἐπάνω λοφίσκος καταπράσινος. Καὶ ἡ ἐκκλησία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἡ θαυματουργὴ εἰς τὸ μέσον.

***

Τὸ τάξιμο.

Ὁ παπᾶς μὲς τὴν ἐκκλησιὰ ἄρχισε τὴν λειτουργίαν του.

Ἔπαυσαν πρῶτοι οἱ μὲ βιολὶ καὶ λαγοῦτα. Ἐμπῆκαν μὲς τὴν ἐκκλησιά, ἄναψαν τὸ κερί τους, ἠσπάσθησαν τὰς εἰκόνας καὶ ἐξῆλθον τρεχάτοι.

Ἐστρώθησαν εἰς τὴν δεξιὰν πλατεῖαν τῆς ἐκκλησιᾶς ἄναψαν φωτιά, καὶ ψήνουν τ' ἀρνί τους.

Ἡ τσίτσα γυρίζει ἀπὸ χέρι σὲ χέρι καὶ ἐλαφροῦται ἐνῷ δοκιμάζεται τὸ κοκορέτσι.

Τὰ βιολὶ καὶ τὰ λαγοῦτα κουρδίζονται.

Μὲς τὴν ἐκκλησιὰ ὁ παπᾶς ἐξακολουθεῖ τὸ διάβασμα.

Ἔρθασε καὶ ἡ ἄλλη, ἡ ἱερὰ συνοδεία.

Μπαίνουν αἱ μαυροφορεμέναι γυναῖκες μὲ τὸ κοριτσάκι εἰς τὴν ἐκκλησιά. Γονατίζουν ὅλαι. Ἀνάβουν τὰ κεριὰ καὶ προσεύχονται. Τὸ κοριτσάκι, τὸ ἄρρωστο, κατάχλωμο, ἀκούει τὰς ψαλμῳδίας μὲ συγκίνησι.

Καὶ ἐξακολουθεῖ μέσα ἡ ἱερὰ σκηνή.

Ἀπ' ἔξω ἀκούονται τὰ ᾄσματα καὶ τὰ λαγοῦτα.

Ἡ λειτουργία ἐτελείωσεν.

Τὸ κοριτσάκι τὸ ἄρρωστο, ποῦ τὸ εἶχαν τάξει ἡ μαμμή του, ἡ μητέρα του, ἡ ἀδελφή του εἰς τὴν Πηγή, τὸ φέρνουν ἀκολουθοῦντος τοῦ ἱερέως κάτω εἰς τὴν εὕρεσιν, εἰς μίαν μικρὰν κατακόμβην, ὅπου ρέει ὕδωρ καὶ κεῖται ἡ κατὰ πρῶτον εὑρεθεῖσα εἰκὼν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Ἐκεῖ μὲ τὴν πίστιν πρὸς τὴν θρησκείαν τὸ ἀφίνουν γονατιστὸ νὰ γείνῃ καλά.

Καὶ εὐχεται ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν Ὕψιστον καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παρακαλοῦν τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν νὰ τὸ ἰατρεύσῃ τὸ ἄρρωστο, τὸ θερμασμένο αἱ συγγενεῖς ποῦ τὸ συνώδευαν.

Ἡ ἱερὰ ἀποστολὴ των ἐτελείωσεν.

Παρέλαβε τὸ κοριτσάκι τὸ γιατρευμένο πλέον ἡ συνοδεία τῶν μαυροφορεμένων γυναικῶν καὶ ἀπῆλθε τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Θήβας μὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

. . . . . .

Καὶ ἡ τρελλὴ συνοδεία ἔμεινεν, ἐγλέντισε μὲ βιολὶ καὶ λαγοῦτα καὶ ἐπέστρεψε νύκτα σκοτάδι τὸ βράδυ εἰς τὰς Θήβας.

Σφαῖρα εἶνε ὁ κόσμος καὶ γυρίζει.

Ν. Γ. Μπενάκης

Ι. ΔΕΛΗΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΙ ΑΡ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ

ΕΕΩ ΦΡΕΝΩΝ

Ἔχουν τελεσθῆ λοιπὸν ἤδη οἱ γάμοι τῆς εὖ ἠγμένης καὶ διὰ πολλῶν πρωτερημάτων κεκοσμημένης δεσποινίδος Μάρθας, θυγατρὸς τοῦ ἀποστράτου συνταγματάρχου Ἡμέρου, μετὰ τοῦ καλλίστου νέου κ. Μιχαλάκη, ἀνεψιοῦ ἐξ ἀδελφῆς τοῦ ὑπουργοῦ κ. . . . (οἱ συγγραφεῖς δὲν ἀναφέρουν τὸ ὄνομα τοῦ θείου ὑπουργοῦ) καὶ ἔχει ἀρχίσει πλέον τὸ γαμήλιον γλέντι, ὅταν ἡ αὐλαία αἴρεται καὶ ὁ θεατὴς γνωρίζεται μὲ τὰ πρόσωπα τῆς κωμῳδίας.

Καὶ πρῶτον ὁ κ. Ἡμερος, τὸν ὁποῖον βλέπετε ἀπαράλλακτον εἰς τὴν ἀπέναντι εἰκόνα του, νευροπαθὴς κάμνων διαρκῶς σχέδια πολεμικὰ καὶ διαρκῶς σπάζων δι' αὐτῶν τὰ μοῦτρα τῶν τούρκων καὶ τὰ γυαλικὰ τοῦ μπουφέ, ἐνίοτε δὲ χάριν ποικιλίας καὶ μερικὰ πόδια ἢ κεφάλια τῶν προσκεκλημένων του.

Ἔπειτα ὁ Κλέων, ὁ οἰκογενειακὸς τοῦ Ἡμέρου φίλος καὶ θῦμα διαρκὲς τῶν πολεμικῶν τούτου σχεδίων. Τύπος κλαψιάρη μοιρολογοῦντος διαρκῶς διὰ τ' ἀτυχήματα τῶν ἄλλων, ἐνῷ ἠμποροῦσε κάλλιστα πρὸ παντὸς νὰ μοιρολογῇ τὸ κεφαλάκι του δι' ὅσας συμφορὰς παθαίνει. Χρησιμεύων διαδοχικῶς εἰς τὰ σχέδια τοῦ συνταγματάρχου ὡς ἱππικόν, ὡς Καραμπουρνοῦ, ὡς ἕνα τῶν κεράτων τῆς ἐγθικῆς παρατάξεως καὶ ὡς . . . . Κλαίων, ὡς λίαν ἐπιτυχῶς τὸν ἐχαρακτήρισε τὸ ἀκροατήριον ἀπὸ τῆς πρώτης παραστάσεως.

Μετ' αὐτὸν ὁ Καρούμπας, ἀνακριτὴς μὲ ὀξυδέρκειαν διαβλέπουσαν γιαοῦρτι καὶ κοτόπουλα καὶ εἰς τὸν ὀλιγόλεπτον ὕπνον του ἀκόμη. Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικόν: πάσχει ἀπὸ ἀϋπνίαν.

Κάπαρης Νεροθεμέλιωτος, ποιητὴς μαλλιαρός. Τὸ ἐπάγγελμά του καθιστᾷ νομίζομεν, περιττὴν πᾶσαν ἄλλην σύστασιν. Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικόν: Κατορθώνει νὰ κατανικήσῃ μ' ἕνα του ποίημα καὶ αὐτὴν τὴν ἀϋπνίαν τοῦ Καρούμπα.

Γιουσούφ, ἁράπης σοκολατένιος, δηλαδὴ βαμμένος μὲ σοκολάτα καὶ ἐκ τούτου ὑριστάμενος ἡρωϊκῶς κρατερὰς ἐφόδους ἐκ μέρος τῶν μυιῶν καί. . . τῆς δούλας. Αἱ πρῶται τὸν εὑρίσκουν γλυκὸν καὶ τὸ πρᾶγμα ἐξηγεῖται· ἡ δευτέρα ὅμως εἰς τὴν ὁποίαν μόνον τὰ ξυνὰ θὰ ἤτο λογικὸν ν' ἀρέσουν; Μυστήριον. Ἡ ἔφοδος ὅμως τῆς ὑπηρετρίας συμβαίνει περὶ τὸ τέλος τῆς κωμῳδίας καὶ ἴσως ἐν τῷ μεταξὺ ἡ σοκολάτα εἶχε ξυνίσει. Ὁπωσδήποτε ἡ παράλειψις αὐτὴ τῆς ἐξηγήσεως ἐκ μέρους τῶν συγγραφέων εἶναι ἀσυγχώρητος· τὸ ἐδήλωσε καθαρὰ αὐτὸ ἕνας λοχίας ἀπὸ πίσω μου. Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικόν: μαλλιὰ ξανθα.

Τὰ ἄλλα πρόσωπα εἶναι συμπληρωτικὰ καὶ περιττὸν νὰ σᾶς τὰ γνωρίσωμεν ἕνα ἕνα.

Ἀρκεῖ μόνον νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τελευταῖον τὸν Μιχαλάκην, ἀνεψιὸν ὑπουργοῦ, γαμβρὸν τῆς πενθερᾶς του κυρίας Ἡμέρου ἥτις εἶναι ἔξω φρενῶν διότι ὁ ὑπουργός, τὸ χάρμα καὶ στόλισμα τοῦ οἴκου της τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ἔγεινεν ἄφαντος ἐκ τῆς χορείας τῶν προσκεκλημένων. Ὁ λόγος τῆς ἀπουσίας εἶναι γνωστὸς εἰς τὸν Μιχαλάκην ὅστις ὅμως ἔχει τὴν σκληρότητα νὰ μὴ σπεύδῃ νὰ καθησυχάσῃ τὴν πενθερά του. Ὁ ὑπουργὸς μετέβη νὰ παρκλάβῃ ἐκ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου τὰς δύο ἀνεψιάς του ἐρχομένας ἐπίτηδες διὰ νὰ εὐχηθοῦν τὸν γαμβρὸν ἐξάδελφόν των. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν τὰς ἐπρόλαβε διότι ἐν τῷ μεταξὺ ὁ γαμβρὸς λαμβάνει ἐπιστολὴν των ἐκ τοῦ ξενοδοχείου διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτουν συνοδὸν διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὸ σπίτι του.

Συμφωνεῖ λοιπὸν ὁ γαμβρὸς μετὰ τοῦ κουμπάρου του Γογγύλη, νὰ πιάσουν ἕνα ἁμάξι διὰ νὰ πάρουν τὰς ἐξαδέλφας μὲν ἐκ τοῦ ξενοδοχείου, τὸν ὑπουργὸν δὲ ἐκ τοῦ σταθμοῦ καὶ νὰ ἐπιστρέψουν. Περιττὸν ν' ἀνακοινώσουν τὸ πρᾶγμα εἰς κανένα ἀφοῦ πρόκειται διὰ βραχυτάτην ἀπουσίαν, ἥτις ἀναμριβόλως θὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος.

Δυστυχῶς τὰ ντουβάρια ἔχουν αὐτιὰ· καὶ τὸ ντουβάρι εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὑπῆρξεν ὁ Γιουσοὺφ ὅστις ἀκούει ὅτι ὁ γαμβρὸς μὲ τὸν κουμπάρον φεύγουν διὰ νὰ πάρουν δύο γυναῖκας καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὸν σταθμόν—φανερὰ πλέον ἀπαγωγή—καὶ κοινοποιεῖ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Κλέωνα, ὅστις κλαίων καὶ ὀδυρόμενος σπεύδει νὰ τὸ μεταδώσῃ μυστικὰ σχεδὸν εἰς ὅλους πλὴν τοῦ Ἡμέρου, ὅστις, ἂν τὸ ἐμάνθανε, θὰ τὰ ἔκαμνε ἀναμφιβόλως . . . Λάρισσα.

Σημειώσατε ὅμως ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ γίνονται ἄφαντα καὶ δύο ἄλλα πρόσωπα, ἡ σύζυγος τοῦ ἀνακριτοῦ Καρούμπα, ἥτις πάσχουσα καὶ αὐτὴ ἐκ τῆς ἀϋπνίας τοῦ συζύγου της κλείεται εἰς ἓν δωμάτιον διὰ νὰ ξαπλωθῇ ὀλίγον καὶ ἡ κόρη της Νίνα, ἥτις εὗρεν εὐκαιρίαν ἑνὸς ρεντεβοῦ εἰς τὸν κῆπον μὲ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας της, τὸν Γιαννάκην, προσκεκλημένον καὶ αὐτόν. Ἡ ἀφάνεια αὕτη συνδυαζομένη μὲ τὴν εἴδησιν τοῦ Κλέωνος παγιώνει γενικῶς τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ γαμβρὸς καὶ ὁ κουμπάρος ἀπήγαγον τὴν γυναῖκα καὶ τὴν κόρην τοῦ ἀνακριτοῦ.

Ὁ χῶρος δὲν ἐπιτρέπει λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῆς ὑποθέσεως. Τὰ ἐκτεθέντα ὅμως ἀποτελοῦσι τὸν πυρῆνα ἡ μᾶλλον τὸν σπινθῆρα ὅστις ἀνάπτει πυρκαϊὰν κωμικῶν σκηνῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἔγκειται ὅλη ἡ δύναμις τοῦ ἔργου. Καὶ εἶναι εὔκολον νὰ συμπράνῃ τις τὶ ἠμπορεῖ νὰ συμβῇ μὲ μίαν παρεξήγησιν ὡς ἡ ἀνωτέρω καὶ μὲ κωμικοὺς τύπους ὡς τὸν Ἡμερον, τὸν Κλέωνα, τὸν Κάπαρην, τὸν Γιουσοὺφ κλπ.

Τὴν γνώμην της ἡ «Κυριακάτικη» εἶπεν ἐν συντομίᾳ εἰς προηγούμενον φύλλον. Τὸ Ἔξω-Φρενῶν δὲν ἔχει τύπον κωμῳδίας, ἀλλὰ φάρσας, εἰς τὴν ὁποίαν κυριαρχεῖ ἡ ὑπερβολή, παρέχουσα ἔδαφος πρόσφορον εἰς ἀλλεπαλλήλους κωμικὰς σκηνάς, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ὑποκρίσεως.

Μόναι αἱ συμφοραὶ τοῦ Κλέωνος, ὡς παριστάνει αὐτὰς ἡ πρώτη εἰκὼν — τὸ στενὸν καὶ κοντὸν φράκον μὲ τὸ ὁποῖον ἀντικαθιστᾷ τὸ λαθωθὲν ἰδικόν του, οἱ κλαυθμοὶ καὶ ὀδυρμοί του, τὸ ῥῆγμα τὸ ὁποῖον προξενεῖ εἰς τὴν κεφαλήν του ὁ βομβαρδισμὸς τοῦ Καραμπουρνοῦ, ὁ τραυματισμός του κατὰ τὴν ἔφοδον τοῦ ἱππικοῦ, ἡ πτῶσις του εἰς τὴν στέρναν, τὸ ἀντικατάστησαν τὴν λαδιὰν ἐμβάλωμα τοῦ πηλοῦ μὲ τὸ ὁποῖον φτιάγει ἐκ τοῦ γάμου— ἀρκοῦν νὰ πληρώσουν ἕνα θέατρον γελώτων.

Ἀλλὰ— nota bene— ἡ ἐπιδοκιμασία ἢ ἀποδοκιμασία τοῦ ἔργου δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἀνατεθῆ εἰς τὴν Σχολὴν των Εὐελπίδων, ὡς συνέβη μὲ τὸ Ἔξω Φρε-

νῶν, καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ μὴ καθιερωθῇ κακὸν προηγούμενον, ὁπότε εὐλογώτατα καὶ ἡ Ρ.ζάρειος Σχολὴ ἠμπορεῖ νὰ προβάλῃ τὴν ἀξίωσιν νὰ κρίνῃ αὐτὴ τοῦ λοιποῦ τὰς τραγῳδίας ἐπὶ παραδείγματι.

Ἰδοὺ καὶ τρεῖς μικραὶ σκηναὶ ἐκ τοῦ Ἔξω Φρενῶν :

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Σκηνὴ 15

Μάρθα καὶ Νεροθεμέλιωτος

Νεροθεμέλιωτος.— **Μὰ** ἡτύχασε **Μάρθα**· μὴ λησμονεῖς ὅτι εἶμαι ἐδῶ· ὅτι εἶμαι ἕτοιμος διὰ Σὲ νὰ θυσιάσω καὶ τὰς τελευταίας ρανίδας τοῦ αἵματός μου.

Μάρθα.—Τὰς τελευταίας;Ὅλοι τὰς θυσιάζουν εὐκόλως· ἀλλὰ τὴν πρώτην κάνεις . . .

Νεροθεμ.— Τὸ πιστεύεις ; Τώρα εὐθὺς θὰ Σοῦ ἀποδείξω τὸ ἐναντίον. (Ἐρευνᾷ τὸ ὄπισθεν τοῦ πανταλονίου του θυλάκιον)

Μάρθα.— (Νομίζουσα ὅτι ὁ Νεροθεμ. ζητεῖ ὅπλον, τοῦ λαμβάνει τὴν χεῖρα). Ἡσύχασε· μὴ κάνῃς ἀνοησίαις καὶ πληγωθῇς...

Νεροθεμ.— (Σύρων ἐκ τοῦ θυλακίου του χειρόγραφα). Ἔχω ἐδῶ τὰς ἀποδείξεις τοῦ ἔρωτός μου ἄκουσε (ἑτοιμαζεται ν' ἀρχίσῃ τὴν ἀνάγνωσιν).

Μάρθα. Βρὲ παιδί μου· ἄφησέ με στὴν κακομοιρριά μου, εἰς τὴν ἀτυχιά μου· (ἁρπάζουσα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Νεροθ. τὰ χειρόγραφα). Ἄφησέ με, ἄφησέ με,(καταξεσχίζουσα αὐτά). Νὰ 'λοιπὸν κ' ἐγώ.

Νεροθεμ.— Ὦ τὰ παιδιά μου **Μάρθα**· τὰ παιδιά μου.

Μάρθα.— Τὰ παιδιὰ Σου ! !

Νεροθεμ.— Βέβαια· αὐτὰ τὰ χειρόγραφα ἡμεῖς οἱ Συμβολικοὶ ποιηταὶ τα λέμε παιδιά . . .

Μάρθα.— Οὔ !

Νεροθεμ. Ὦ ἀδικοσκοτωμένα μου παιδιά ! Καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ τὸ ἰδικόν Μας . . .

Μάρθα.— Εἶσαι γιὰ δέσιμο !

Νεροθεμ.— Τὸ παιδί μας· ὁηλαδὴ τὸ ποίημα τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνέπνευσες Σύ. Τὸ ἐγκυμονῶ ἐγὼ μέσα εἰς τὴν κεφαλήν μου καὶ τὸ γεννῶ . . .

Μάρθα.— Καλὴ λευθεριά !

Νεροθεμ.— Ναί, ναί· τὸ ἐγέννησα ἐγὼ καὶ σὺ τὸ καταξέσχισες (Εἰσέρχεται ὁ Κλέων ἐκ δεξιῶν καὶ ἀκούει) Ναί, ναί, δολοφόνος, σὺ τὸ ἐσκότωσες. Ὦ Μάρθα δολοφόνος, ποῦ εἶναι τὸ παιδί Μας; (Πλησιάζων καὶ χειρονομῶν πρὸ τῆς Μάρθας ἐν ἐμπνεύσει). Ποῦ εἶναι τὸ παιδί μας, **Μάρθα**;.. **Μάρθα**, τὸ παιδί **Μας**!.. Τὸ παιδί μας,**Μάρθα**...**Μάρθα**, τὸ παιδί μας..

Μάρθα (Ἐγειρομένη ἐν ὀργῇ καὶ φεύγουσα ἀριστερά) Ἄμε στὸ διάβολο βλακα . . .

Σκηνὴ 16

Κλέων καὶ Νεροθεμέλιωτος

Κλέων(Ἔκπληκτος) Κάπαρη!.. Νεροθεμέλιωτε!.. Τί ἀκούω, μωρὲ παιδί ;

Νεροθεμ.— Ὅ,τι ἀκοῦς δὲν εἶναι φοβερώτερον ἀπ' αὐτὸ ποῦ θ' ἀκούσῃς τώρα.

Κλέων.— Ὑπάρχει τί φοβερώτερον ;

Νεροθεμ.— Ναί· ὁ ἀνακριτὴς ὁ Καρούμπας γυρεύει δεξιᾷ κι' ἀριστερᾷ τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν κόρη του.

Κλέων— (Κτυπῶν ἐξ ἀπελπισίας τὰ στήθη του) Πῶ ! Πῶ!..

Νεροθεμ.— Καὶ ὁ συνταγματάρχης τὸν γαμβρόν του...

Κλέων.— Πῶ ! Πῶ !

Νεροθεμ.—Νάτος ὁ ἕνας· κάμε καλὰ τώρα (φεύγει).

(Καὶ ὁ Κλέων ἀπφασίζει τέλος καὶ τὰ λέγει ὅλα εἰς τὸν πατέρα τῆς Μάρθας εἰς τὸν ὁποῖον σὺν τοῖς ἄλλοις λέγει ὅτι ὁ ἔρως τῆς Μάρθας πρὸς τὸν Νεροθ. εἶχε καὶ συνεπείας «ἕνα παιδί, τὸ ὁποῖον ἡ Μάρθα ἐδολοφόνησε διὰ ν' ἀποκρύψῃ τὸ ἔγκλημά της».

Ἡ ἑπομένη σκηνή, εἶναι ἐκ τῆς 3 πράξεως, κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται ὅλα τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου ἐπὶ σκηνῆς. Ὁ πατὴρ τῆς Μάρθας Ἥμερος, ὑπὸ τῶν φίλων του Κλέωνος καὶ Καρούμπα κρατούμενος, προσποιεῖται ὅτι δὲν γνωρίζει τίποτε, ἐνῷ μόλις συγκρατεῖται ἐκ τῆς ὀργῆς).

Σκηνὴ 5

Νεροθεμ.— Ἀ ! Ἐγὼ τὰ ὑπεραγαπῶ τὰ παιδάκια· (Στρεφόμενος καὶ βλέπων τὸν Ἥμερον) Σεῖς, κύριε Ἥμερε, δεν τ' ἀγαπᾶτά τὰ παιδάκια ;

Κλέων (Τότε ἐν ἀπελπισίᾳ) Πάει, χαθήκαμε. Τώρα θὰ ξεσπάσῃ τὸ κακό.

Ἥμερος—(Ἐν ταραχῇ τὴν ὁποίαν ζητεῖ ν'ἀποκρύψῃ) Ναὶ βέβαια... τὰ παιδάκια τὰ καϋμένα... Τὰ παιδάκια... Νὰ τὰ πέρνω στὰ γόνατά μου... νὰ τὰ χαϊδεύω (παραφερόμενος) νὰ τα πιάνω ἀπ' τὸ λαιμό... νὰ τὰ πνίξω (ὁ Καρούμπας καὶ ὁ Κλέων τὸν σύρουν ἐκ τοῦ φορέματος) Χὰ... χὰ... χὰ... ναί ! ναί ! νὰ τὰ χαϊδεύω τὰ παιδάκια τὰ καϋμένα... τὰ παιδάκια τὰ καϋμένα.

Κλέων.—(Ἰδίᾳ εἰς τὸν Ἥμερον). Πρόσεχε, ἐδῶ εἶναι ὁ πόλεμος. Τὰ σαστίζεις ἐπάνω εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Ἥμερος.—(Ἰδίᾳ). Τὸ πεδίον... τὸ παιδίον... τὸ παιδί.

Νεροθεμ.—Δικαιολογῶ τὴν ἀγάπην σας πρὸς τὰ παιδία, διότι κρίνω ἐκ τῶν ἔργων μου...

Ἥμερος.—(Ἰδίᾳ) Ἀλιτήριε. (Δυνατὰ) Ἐκ τῶν ἔργων σου ἔ ; ἐκ τῶν παιδιῶν σου ἔ ; Καὶ ἔχεις πολλὰ τέτοια ἔργα ;

Νεροθεμ.—Ἀ ! οὔ...

Ἥμερος.—Πολλὰ ἔ ; ἔργα ἔ ; παιδάκια ἔ ;

Νεροθεμ —Βέβαια παιδάκια. Ἐγὼ δὲν τὰ γεννῶ· ἐγὼ δεν τὰ κάνω ;

Ἥμερος.—(Ἐν ὀργῇ). Ἐσὺ τὰ κάνεις ἔ ; (ἰδίᾳ) Κακοῦργε. Καὶ νὰ μὴν εἰμπορῶ νὰ Σὲ καταξεσχίσω.

Νεροθεμ.—Βεβαιότατα. Κάθε μιὰ νέα καὶ ὡραία ποῦ θὰ τύχῃ ἐμπρός μου, μοῦ ἐμπνέει εὐθὺς τὴν ἰδέαν (ὁ Κλέων σύρει ἀπὸ τοῦ φορέματος τὸν Νεροθεμ., ἐνῷ ὁ Καρούμπας σύρει ἀπὸ τοῦ φορέματος τὸν Ἥμερον).

Ἥμερος.—Νὰ κάνῃς κι' ἕνα παιδάκι ἔ ;

Νεροθεμ.—Καὶ δι' ἐμὲ εἶναι εὐκολώτατον. Εἶμαι παραγωγικώτατος. Ξέρετε τί τεχνίτης εἶμαι ; Μάστορης σωστός.

Ἥμερος.—Μάστορης ἔ ; Ἄθλιε τὰ κάνεις καὶ ὕστερα τὰ δολοφονεῖς ;

Νεροθεμ.—Ἔ ;

Ἥμερος.—Καὶ αὐτὸ ποῦ σοῦ ἐνέπνευσε τὸ σπῆτί μου... ἡ κόρη μου (πρὸς τοὺς κρατοῦντας αὐτόν). Ἀφῆστε με. (Πρὸς τὸν Νεροθεμ.) Τὸ ἐξηφάνισες, τὸ κατέστρεψες, τὸ κατεξέσχισες ἔ...

Νεροθεμ.—(Ἔντρομος).Ὄχι ἐγώ... ἡ Μάρθα... ἀλλ' ἔχω τὰ κομμάτια του ἐδῶ καὶ θὰ τὰ κολλήσω...

Ἥμερος.—Ἀ ! μὲ περιπαίζεις κιόλας ; Ἔχεις τὰ κομμάτια του καὶ θὰ τὰ κολλήσῃς ἔ ;

Νεροθεμ. Βέβαια... νάτα... (Ἐξάγει τὰ ξεσχισμένα χειρόγραφα).Τὰ ἔχω εἰς τὴν τσέπην μου... (Πρὸς τὰ χειρόγραφα μετὰ στοργῆς). Ὦ, δυστυχισμένο μου παιδί...

Ἥμερος.—Πῶς ! αὐτὸ εἶναι τὸ παιδί Σου ; Αὐτὸ ἐξέσχισεν ἡ Μάρθα;...

Νεροθεμ.—Ἀμ τί ἄλλο ;

Ἥμερος. — (Εἰς τὸν Κλέωνα). Βρὲ ἀδελφὲ, Κλέων. Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ κάθεσαι καὶ μοῦ λές... Ποῦ εἶναι τὸ παιδί ; Ποῦ τὸ ἔγκλημα ;...

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Λύσις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ αἰνιγμάτων εἶναι, τοῦ μὲν πρώτου, ὁ τ ό ν ο ς, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας Ὀ σ κ ἀ ρ. ὅστις μετεγραμματιζόμενος γίνεται ρ ά κ ο ς

ΛΑΜΠΟΡΙ.— *Ὁ δικηγόρος τοῦ Δρεύφους καθ' οὗ ἐγένετο ἀπόπειρα δολοφονίας.*

Τὸ πρῶτον ἔλυσαν οἱ Β. Γιαννακόπουλος, Κλῶνος δύο Καρδιῶν, Κλεμμένο Αἰγίου, Δωλότα, Δεσποινὶς Αἰγίου, Ἄστρον Αἰγίου, Α. Σταθόπουλος

Τὸ δὲ δεύτερον οἱ Ε. Χαραλάμπης καὶ Ἐλπιδοφόρος.

Πλεῖσται ἄλλαι λύσεις μᾶς ἐστάλησαν ἐσφαλμένοι.

Τὰ βραβεῖα λαμβάνουσι διὰ κλήρου ἐκ μὲν τῶν Ἀθηνῶν ὁ Ἐλπιδοφόρος (Κύριος Πρόεδρος), ἐκ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν ἡ Δεσποινὶς Ἰγίου (Δύο Καρδίαι).

Σήμερον ὁ κ. Α Σταθόπουλος προτείνει τὸ ἑξῆς αἴνιγμα:

Ὅταν εἶναι νηνεμία
οὐρὰν ἔχω, μὲ ὁρᾶς.
Πλὴν ἂν τὴν οὐρὰν μου κόψῃς,
Ζῷον μὲ οὐρὰν θὰ ἰδῆς.

Δῶρα θὰ δοθοῦν βιβλία, ἓν διὰ τοὺς λύτας τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἓν διὰ τοὺς λύτας τῶν ἐπαρχιῶν.

Ἀπὸ τοῦ ἑπομένου φύλλου ἡ «Κυριακάτικη» θὰ προτείνῃ τρία αἰνίγματα, θὰ μετέχουν δὲ τῆς κληρώσεως διὰ τὰ δῶρα οἱ στέλλοντες λύσιν τῶν δύο τουλάχιστον

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ «ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗΣ»

Μ α ρ α μ έ ν ο ν Μ ε ν ε ξ έ ν.—Κάθε ἄλλο. Δεχόμεθα ἐν τούτοις Ν ά ρ κ ι σ σ ο ν.—Πολὺ στρυφνός. κ. Ν. Μ α ρ..—Θὰ δημοσιευθῇ Ἐ ρ ε υ ν η τ ῇ.—Καθρέπτην ὅλων αὐτῶν ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τῆς «Ἀκροπόλεως» ἐκδοθεῖσα «Ἑλλὰς κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας» εἰς δύο μεγάλους τόμους μὲ εἰκόνας καμωμένας ἐν Λειψίᾳ. Μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του.

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα Λεπ. 10

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐσωτερικοῦ Ἐτησία δρ. 5 — Ἑξάμηνος δρ. 3
Ἐξωτερικοῦ » φρ. 8 — » φρ. 4

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ἕκαστος στίχος δραχ. 1

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Κ. ΜΕΤΑΞΑ ΒΟΣΠΟΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΑΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

Ἡ πολυτελεστέρα τῶν Ἑλληνικῶν ἐκδόσεων.

Εὑρίσκεται εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα καὶ τιμᾶται δραχμὰς 4.